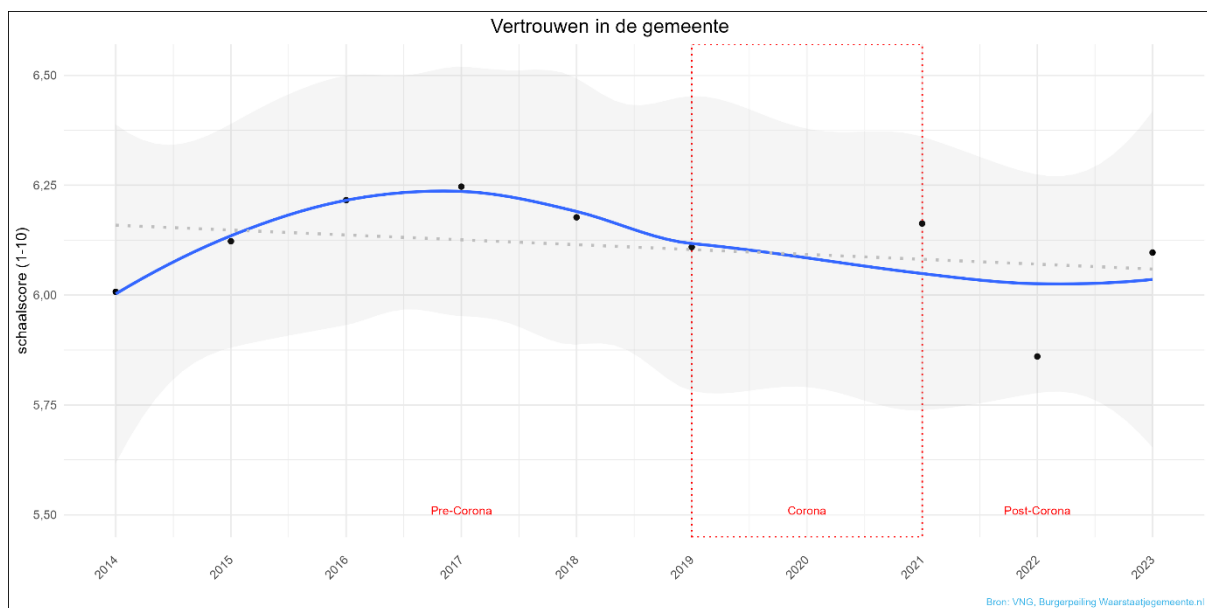

Leeswijzer

Bijlage op het artikel: “Impact van de COVID-19-Pandemie op vertrouwen van inwoners in de gemeente”, VNG 15 september 2023.

Deze bijlage bevat grafieken die de trends laten zien van 2014 tot en met 2023¹ voor de gehanteerde indicatoren. De jaarreeks is ingedeeld in de perioden vóór, tijdens en na de coronapandemie.

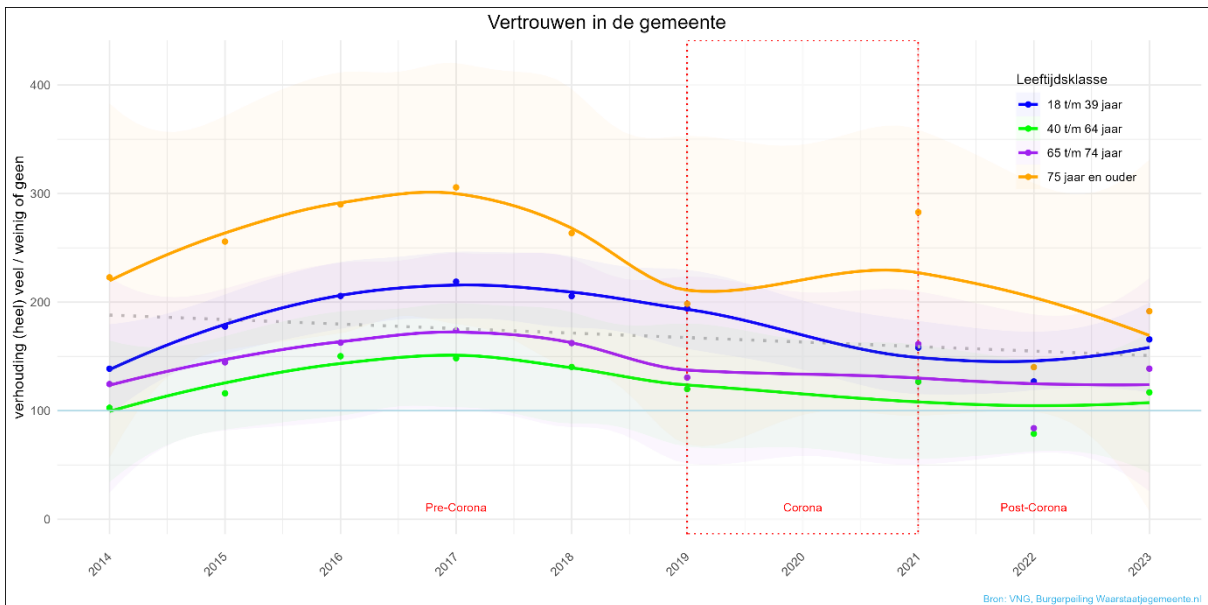
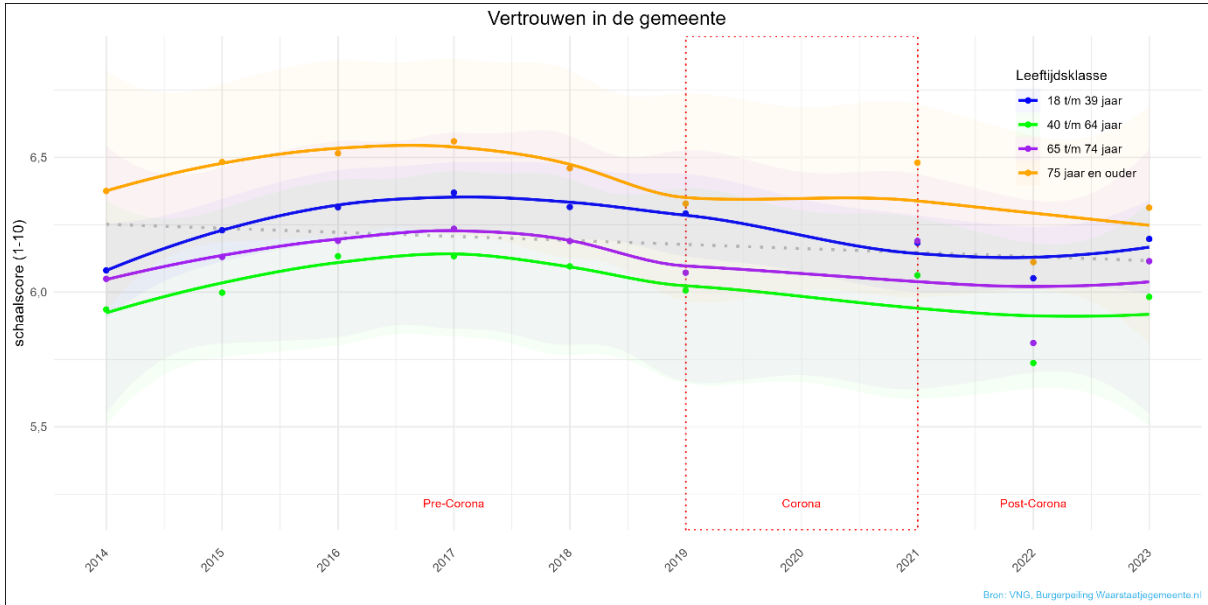
De feitelijke scores op de indicatoren zijn weergegeven met punten. De doorgetrokken lijn illustreert de trend². De gekleurde vlakken tonen het 95% betrouwbaarheidsinterval. Daarnaast dient de gestippelde grijze lijn als referentiepunt voor de langetermijnontwikkeling van de gepresenteerde gegevens in de grafiek³.

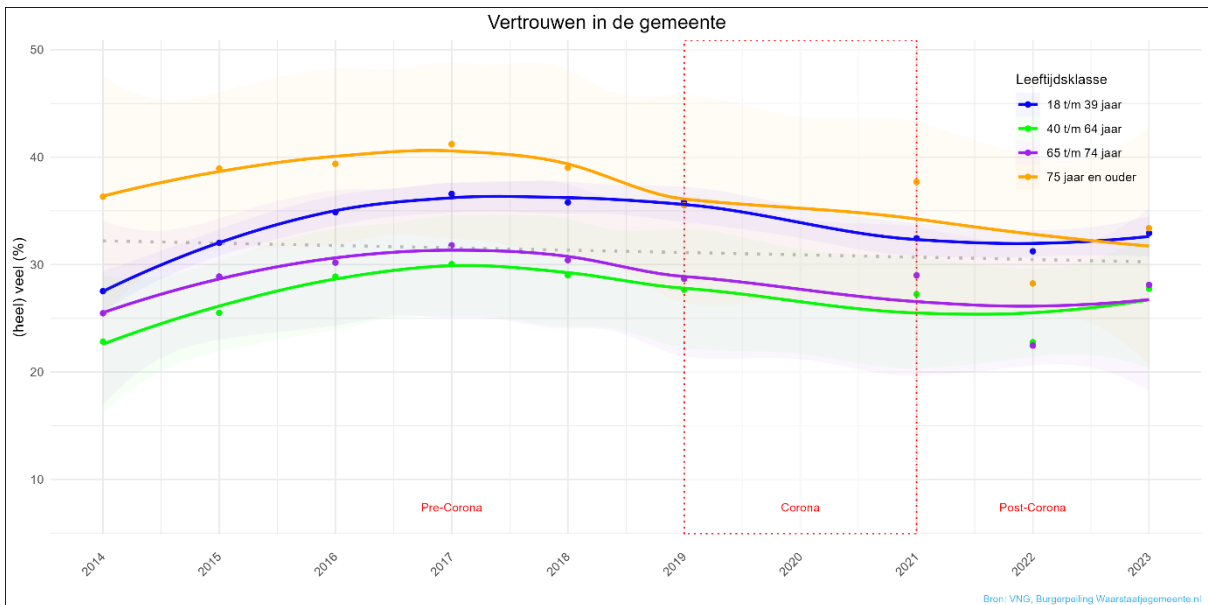
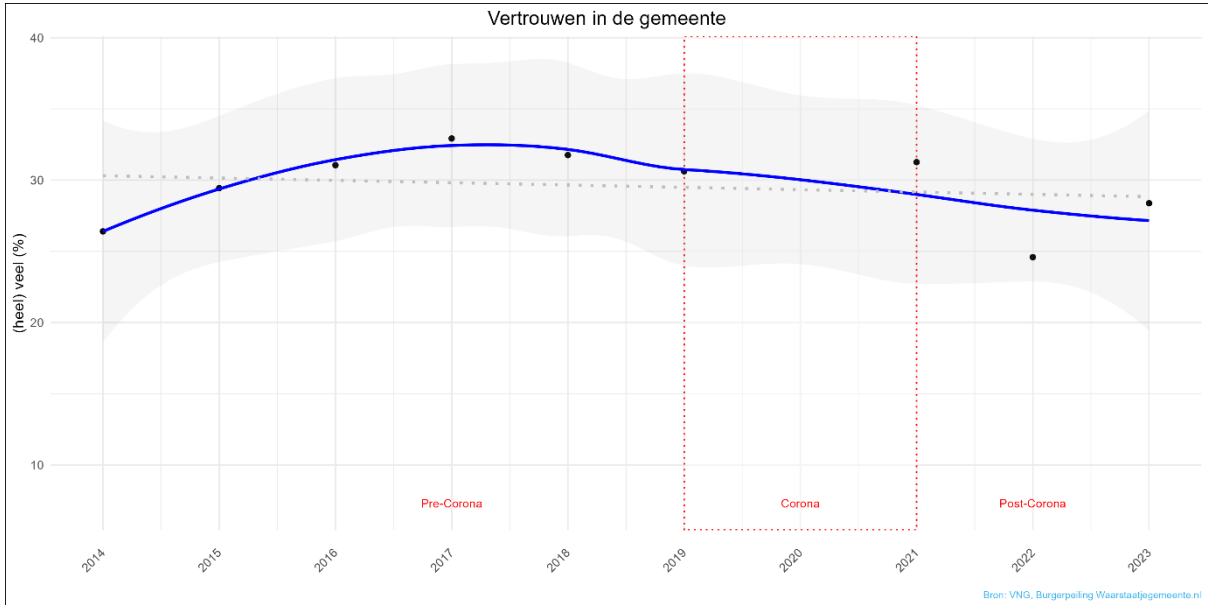

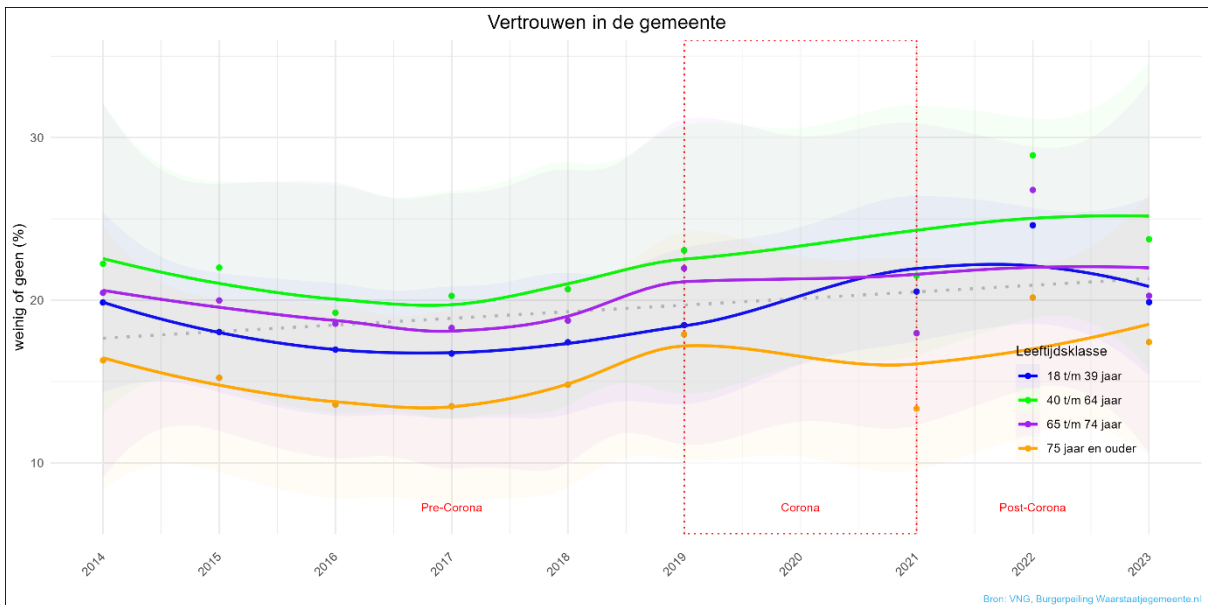
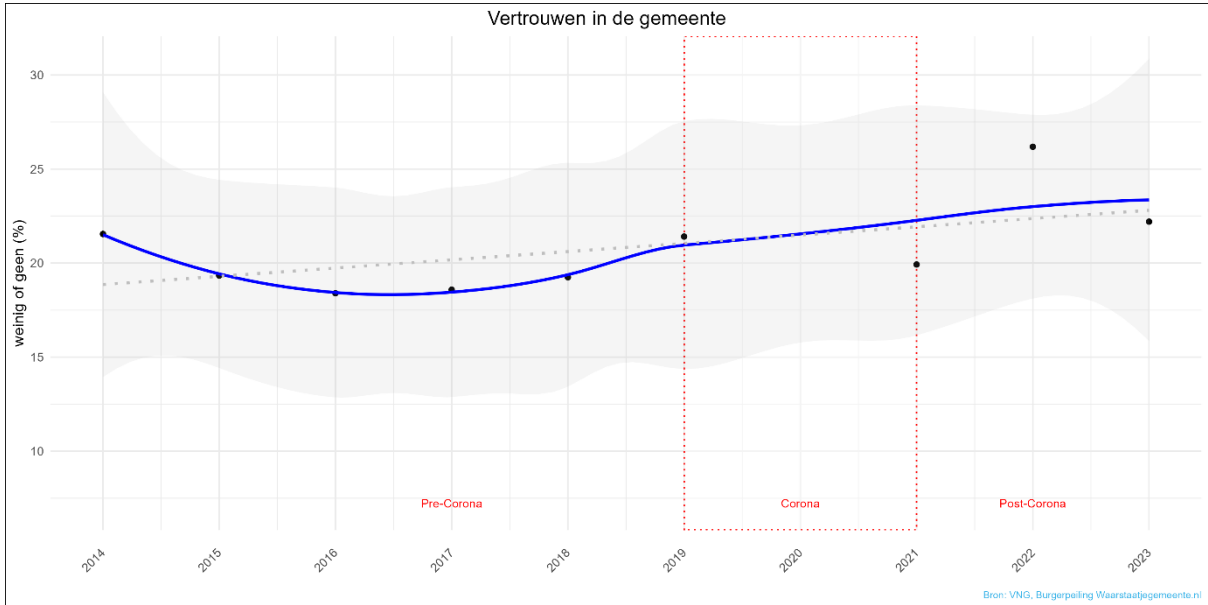
¹ Eerste half jaar van 2023. Resultaten over 2023 zijn daarmee indicatief.

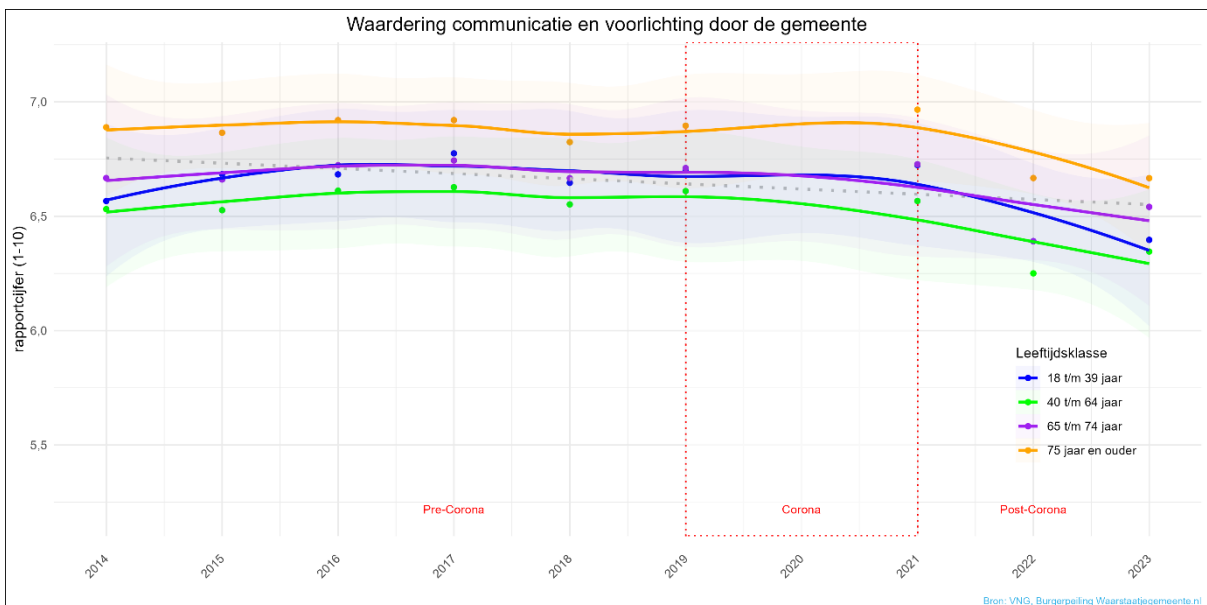
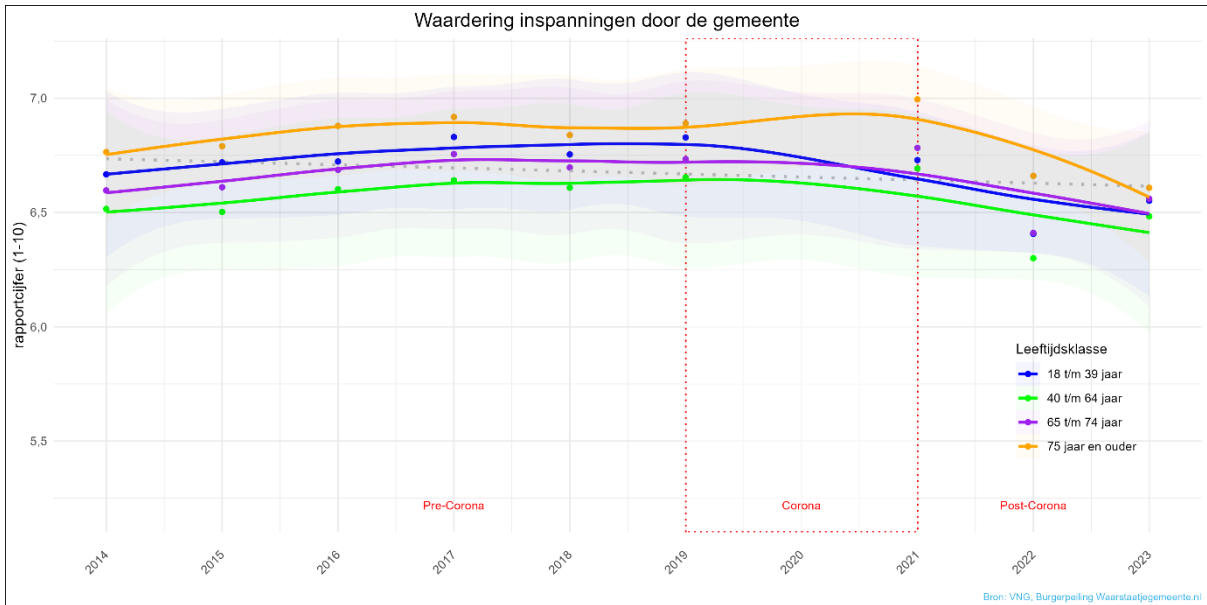
² Een LOESS-trendlijn, wat staat voor "LOcally WEighted Scatterplot Smoother," is een statistische techniek die wordt gebruikt om een soepele trendlijn te passen aan een reeks gegevenspunten in een spreidingsdiagram. Deze trendlijn is bedoeld om patronen en trends in de gegevens te visualiseren.

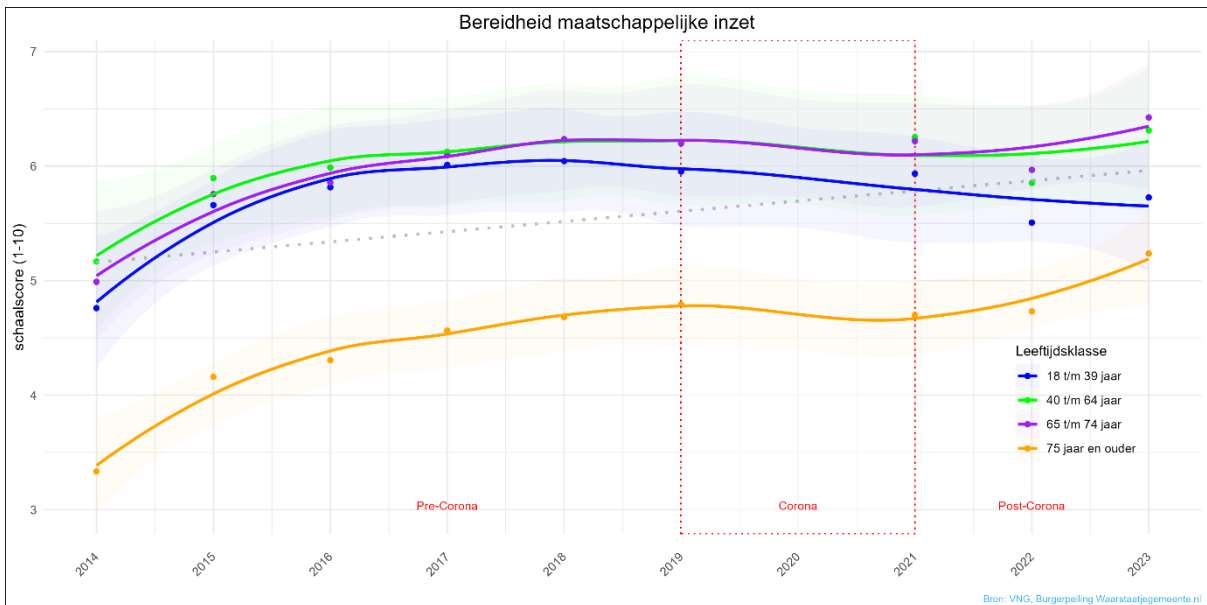
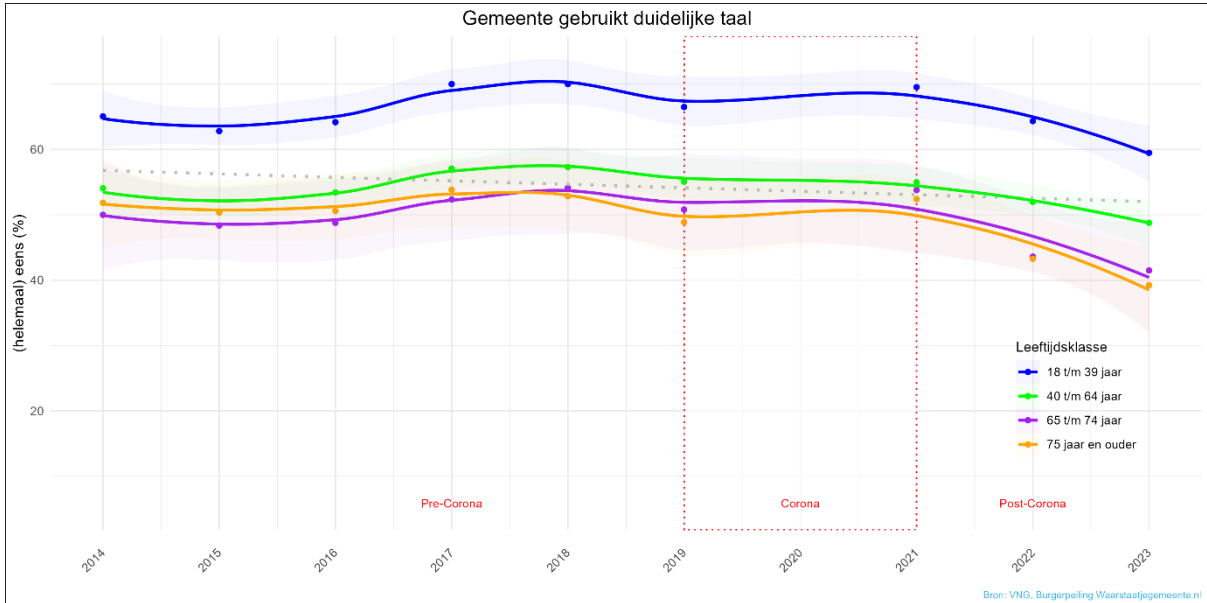
³ Lineaire regressie.

Onderzoeksverantwoording

De bevindingen voor het artikel zijn opgemaakt op basis van de Burgerpeiling 'Waar staat je gemeente' onderzoeken die over de afgelopen 10 jaar zijn uitgevoerd door onderzoeksbureaus in opdracht van individuele gemeenten⁴.

In het onderzoek zijn 340.269 inwoners vertegenwoordigd in de leeftijd van 18 jaar tot en met 85 jaar. Om generaliseerbare uitspraken te kunnen doen over de ontwikkelingen in Nederland, is een gestratificeerde steekproef gehanteerd, waarbij de verhouding tussen de verschillende leeftijdsgroepen overeenkomen met de demografische verdeling in Nederland.

Operationalisatie

Het vertrouwen is in de Burgerpeiling als volgt uitgevraagd: *Hoeveel vertrouwen heeft u in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd?*

De gehanteerde verklarende factoren voor de variantie in vertrouwen zijn:

BETROKKEN, OPLOSSINGSGERICHT EN BETROUWBAAR (BOB) (SCHAALSCORE)

Deze schaalscore geeft inzicht in de mate waarin de gemeente de waarden 'Betrokkenheid', 'Oplossingsgerichtheid' en 'Betrouwbaarheid' nastreeft en daarmee het vertrouwen wekt van inwoners. De schaalscore vertegenwoordigt in essentie de ervaren grondhouding van de gemeentelijke organisatie en haar medewerkers

De gemeente luistert actief naar haar inwoners, zet woorden om in daden, zorgt voor het handhaven van (uniforme) regels, en is bereid om in specifieke gevallen af te wijken van algemeen beleid of voorschriften als dit nodig is om onbedoelde of ongewenste gevolgen te voorkomen. Daarbij betreft de gemeente inwoners zo veel mogelijk bij de besluitvorming en de uitvoering, en, geeft zij ruimte aan en ondersteunt zij initiatieven van de inwoners.

Vraagcodes: bo02_0,bo02_1,bo02_2,bo03_0,bo03_1,bo04_0, wl12_0, wl12_2

MAATSCHAPPELIJKE INZET (SCHAALSCORE)

Hieronder verstaan we de mate waarin een inwoner zich inzet voor de 'dienende' aspecten van betekenisvolle participatie (aandacht, (onder)steun(ing) en zorg geven). Deze vormen kennen een hoge lokale dimensie en veelal waardevolle bijdrage aan de (lokale) gemeenschap. Het gaat om de actieve deelname aan het verenigingsleven, de hulp aan burens, zorg voor hulpbehoevende naaste, sociale steun aan buurtgenoten, en inzet voor maatschappelijke doelen.

---

⁴ De Burgerpeiling resultaten omvatten naar verhouding meer inwoners uit middelgrote en kleine gemeenten en minder grote gemeenten.

Vraagcodes: zw05_0,zw05_1,zw05_2,zw05_3,zw06_0,zw06_1,zw06_2,zw06_3

BEREIDHEID MAATSCHAPPELIJKE INZET (SCHAALSCORE)

Aan de hand van deze schaalscore kan worden afgeleid in hoeverre inwoners in de nabije toekomst bereid zijn zich in te zetten voor de leefbaarheid en veiligheid van de buurt, burenhulp en vrijwilligerswerk.

Vraagcodes: zw06_1,zw13_9,zw13_10,wl14_wei,zw07_wei

Invloed op vertrouwen

Door middel van een logistische regressie⁵ is onderzocht welke element bepalen of een inwoner⁶ veel of weinig (of geen) vertrouwen heeft in de gemeente, daarbij komt de volgende top 5 naar voren:

1. Doen wat je zegt
2. Flexibel opstellen, daar waar nodig
3. Luisteren naar inwoners
4. Consequent de regels toepassen
5. Actief samenwerken met inwoners

Vervolgens is aan de hand van een ordinale logistische regressie welke elementen het niveau van vertrouwen bepaald.

1. Doen wat je zegt
2. Luisteren naar inwoners
3. Flexibel opstellen, daar waar nodig
4. Actief samenwerken met inwoners
5. Consequent de regels toepassen

---

⁵ McFadden's pseudo-R²: 0,67. McFadden's pseudo-R² is een maatstaf voor de pasvorm ('power') van het logistische regressiemodel en geeft aan hoe goed het model past bij de gegevens in vergelijking met een null-model (een model zonder onafhankelijke variabelen). Een pseudo-R² van 0,6654 suggereert dat het model een groot deel van de variabiliteit in de afhankelijke variabele verklaart in vergelijking met het null-model.

⁶ Er is een random selectie gemaakt van inwoners voor en na de Corona pandemie, waarbij de meetperiode begint bij 2017.

Meer informatie

Documentatie Burgerpeiling

<https://github.com/VNG-Realisatie/Burgerpeiling>

Projectpagina op Vng.nl:

<https://vng.nl/projecten/burgerpeiling>

Waarstaatjegemeente.nl

<https://waarstaatjegemeente.nl>

Contact: waarstaatjegemeente@vng.nl

Mark Gremmen (Onderzoeker)